

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Uredništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopis se ne vračaja.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.

Das erbitterte Ringen im Osten

Harte Kämpfe bei Tarnopol — Bei Sewastopol feindliche Angriffe zusammengebrochen — Sowjetische Versuche, Brückenköpfe am unteren Dnjestr zu erweitern, gescheitert

Ans dem Führerhauptquartier, 17. April.
DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Kampfraum von Sewastopol brachen feindliche Angriffe vor unseren neuen Stellungen zusammen.

Am unteren Dnjestr scheiterten erneute Versuche der Bolschewisten, ihre Brückenköpfe zu erweitern und an weiteren Stellen auf dem Westufer des Flusses Fuss zu fassen. Nördlich und nordwestlich Jassy wurden starke von Panzern unterstützte feindliche Angriffe abgeschlagen.

Im Raum Delatin-Stanislav stehen ungarische Verbände im Kampf mit bolschewistischen Kräften. Deutsche Truppen warfen östlich Stanislav die sich hartnäckig wehrenden Sowjets südlich des Dnjestr weiter zurück. Feindliche Gegenangriffe wurden abgeschlagen.

Am Strypa-Abschnitt beseitigten Verbände des Heeres und der Waffen-SS einen feindlichen Brückenkopf und wehrten Angriffe der Bolschewisten ab. Bei Tarnopol brachen unsere Truppen in harten Kämpfen von Westen her bis in die feindlichen Artilleriestellungen ein und nahmen bereits einen Teil der befehlsgemäss nach Westen ausgerichteten tapferen Besatzung der Stadt auf. Weitere Teile stehen noch in

schwerem Ringen gegen feindliche Übermacht. In diesen Kämpfen wurden 19 feindliche Panzer und 31 Geschütze vernichtet.

In der letzten Nacht griffen starke deutsche Kampfflugzeugverbände Eisenbahnziele in der Nordukraine an.

Südwestlich Kowel wurden die Bolschewisten trotz schwieriger Geländebedingungen weiter zurückgeworfen.

Südlich der Beresina, östlich Ostrow und südlich Pleskau brachen örtliche Angriffe des Feindes zusammen.

In Landekopf von Nettuno wurden örtliche feindliche Angriffe abgewiesen. Von der Südfront wird nur Spä- und Stoss-truppentätigkeit gemeldet.

Ein starker Verband schwerer deutscher Kampfflugzeuge griff in der letzten Nacht mit guter Wirkung den feindlichen Inselstützpunkt Lissa vor der Dalmatinischen Küste an.

Feindliche Bomber-Verbände führten am 16. April und in der vergangenen Nacht Terrorangriffe gegen die Städte Belgrad, Budapest und Kronstadt. Besonders in den Wohngebieten entstanden Schäden und Verluste unter der Bevölkerung. Durch deutsche und rumänische Jäger sowie durch Flakartillerie wurden 17 feindliche Bomber abgeschossen.

Ogorčeni boji na vzhodu

Hudi boji pri Tarnopolu — Pri Sevastopolu so se zrušili sovražnikovi napadi — Sovjetski poizkusi, da bi razširili predmestja ob spodnjem Dnjestru, so se izjalovili

Führerjev glavni stan, 17. apr. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja: Na bojišču pri Sevastopolu so se sovražnikovi napadi zrušili pred našimi novimi postojankami.

Ob spodnjem Dnjestru so se izjalovili ponovni poizkusi boljševikov, da bi razširili svoja predmestja ter prišli na nadaljnjih mestih na zapadni breg reke. Severno in severozapadno od Jassja smo odbili močne, z oklopniki podprte sovražnikove napade.

Na področju Delatin-Stanislavov so madžarski oddelki v boju z boljševiškim silami. Nemške čete so vrgle vzhodno od Stanislavova dalje nazaj sovjetske čete, ki so se južno od Dnjestra zagrizle v uprle. Sovražnikove protinapade so odbili.

V odseku ob Strypi so oddelki vojske in SS odstranili neko sovražnikovo predmestje in odbili boljševiške napade. Pri Tarnopolu so naše čete v hudih bojih z zapada vdrle vse do sovražnikovih topniških postojank in so se sprejele del junaške mestne posadke, ki se je na povleje prebila proti zapadu. Nadaljnji deli so se v težkih borbah proti sovražnikovi premoči. V teh bojih smo uničili 19 sovražnikovih oklopnikov in 31 topov.

V zadnji noči so napadli močni oddelki nemških bojnih letal železniške cilje v severni Ukrajini.

Južnozpadno od Kovlja smo kljub težavnim ozemeljskim razmeram vrgli boljševike dalje nazaj.

Južno od Berevine, vzhodno od Ostrova in južno od Pskova so se zrušili krajevni sovražnikovi napadi.

Na nettunskem predmestju smo zavrnili krajevne sovražnikove napade. Z južnega bojišča javljajo le o izvidniškem in naskakovnem delovanju.

Močnejši oddelek nemških težkih bojnih letal je v zadnji noči z dobrim uspehom napadel sovražnikovo otoško oporišče Vis pred dalmatinsko obalo.

Sovražnikovi bombniški oddelki so dne 16. aprila in v pretekli noči izvršili teroristične napade na mesta Beograd, Budimpešta in Brašov. Zlasti v stanovanskih predelih je nastala škoda, prebivalstvo je imelo izgube. Nemški in rumunski lovci ter protiletalsko topništvo so sestrelili 17 sovražnikovih letal.

Madžarsko vojno poročilo

Budimpešta, 16. apr. Šef madžarskega generalnega štaba objavlja:

Naše prednje zaščitne enice, ki branijo karpatske prelaze, so že dva tedna v stiku s sovražnikom. V sodelovanju z nemškimi oddelki so naše čete zaustavile nadaljnje sovražnikove napade. Naši protinapadi so v različnih odsekih vrgli nazaj sovražnika, ki se je žilavo branil. Ponovno smo zavzeli pomembne odseke ozemlja.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 16. apr. Finsko vojno poročilo javlja, da so finske čete na Karelijski in Aunuski ožini ter pri Maaselkaeji odbile sovražnikove napadne skupine.

Helsinki, 17. apr. Današnje finsko vojno poročilo javlja:

Na zapadnem delu Karelijske zemeljske ožine smo odbili s podporo topništva in metal granat podprt napad sovražnikove naskakovne skupine. V severnem odseku Oneskiga jezera smo pregnali manjši sovražnikov oddelek, ki se je preko ledu bilžal našim postojankam. Na Maaselkaeji ožini izvidniško delovanje. Z ostalih bojišč ni nikakih posebnih poročil.

Novi teroristični napadi v južnovzhodni Evropi

Berlin, 17. apr. Ameriški bombniški oddelki so v opoldanskih urah 16. aprila v zaščiti skoraj popolnoma strnjenih oblakov izvršili teroristične napade na mesta v južnovzhodni Evropi. Povzročili so razdejavanja predvsem v Beogradu in okolici ter v Brašovu in Rumuniji. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Nemški in rumunski lovci so se zapletli v silovite letalske boje z napadajočimi bombniki. Število sestreljenih letal do sedaj še ni znano.

Budimpešta 17. apr. Nov anglo-ameriški teroristični napad je bil v pretekli noči naperjen na budimpeštanske stanovanske kraje.

Terorističen napad na Niš

Beograd, 17. apr. Stanovanjski predeli mesta Niša so bili v soboto opoldne znova cilj angloameriškega terorističnega napada.

Zatemištev od 21. do 5.

Prezident Rupnik Slovincem

Mogočno ljudsko zborovanje v Ljubljani — Navdušene ovacije prezidentu — Evropska pot Slovencev v srečnejšo dobo — „Slovenci si ne moremo privoščiti luksuza strankarske politike!“

Ljubljana, 17. aprila

Z izrednim zanimanjem je pričakovala vsa naša javnost govor prezidenta generala Leona Rupnika, napovedan za nedeljo dopoldne. Zborovanje v ljubljanski unovski dvorani se je razvilo v mogočno manifestacijo volje slovenskega naroda do obstoja in življenja ter njegovega neomajnega zaupanja v prezidenta Rupnika, ki je v usodnem zgodovinskem času brez oklevanja prevzel nase odgovornost, da je stopil zbeganemu narodu na čelo in ga reši grozeče propasti. Že kot general v bivši jugoslovanski vojski je prezident Rupnik užival izredno spoštovanje in zaupanje v slovenskih množicah, danes stoji ta kleni mož na braniku svoje domovine kot urešen simbol našega narodnega, protikomunističnega, domobranskega hotenja. S svojo napetostjo so zato prebivalci, ki so do zadnjega kottička napolnili veliko unovski dvorano z galerijami in stranskimi prostori vred, pa se zbirali pred zvočniki ali pa v mestu in na deželi poslušali ob radijskih sprejemnikih, sledili prezidentovim programatičnim izjavam ter s svojim odobravanjem izpričali, da so se trdno odločili za njegovo edino pravilno, slovensko, protikomunistično in protistrankarsko politiko.

Unovska dvorana je bila včeraj prizorišče resnično ljudskega zborovanja. Napolnili so jo pripadniki prav vseh slojev prebivalstva, moški in ženske, stari in mladi. V lepem številu so prišli kmetje, okoličani in begunci, ki so se tako lahko sami prepričali, da je tudi ogromna večina ljubljanskega prebivalstva eno z njimi. Marširali od njih so se osvojili oči, ko je prezident v svojem govoru poudaril pomen in zasluge slovenskega kmeta in je vsa dvorana sprejela njegove besede z vhar-nim odobravanjem. Prav tako je naše delavstvo s svojo udeležbo pokazalo, da tudi ono odklanja komunizem in vse drugo, kar naš narod slabi, in da tudi ono odobrava pot prezidenta Rupnika.

Svoj vedri pečat pa je vtisnila včerajšnja manifestacija naša mladina. Ona je bila prva, ki je razumela namere in nagibe svojega mladostnega voditelja in ki je spoznala, da so nesrečni časi strankarskega in klišarstva minili in da se ne bodo več vrnili, pa čeprav bi si porazumni nepoboljšljivi spletkežji še tako prizadevali.

Prezident govori

Prezident general Rupnik je izjavil: Gospod Gruppenführer! Vsem mojim, tu navzočim slovenskim rojakom in meni je v posebno čast in veselje, da moremo pozdraviti med nami vas in druge gospode iz slavne nemške vojske (živahno ploskanje).

Hvaležnost, ki jo dolgujemo in tudi danes gospodu Führerju, Vrhovnemu komisarju, vam, gospod Gruppenführer, upravnim in strokovnim svetovalcem, prav posebej pa častnikom in vojakom nemške oborožene sile, bom izrazil v svojih poznejših izjavah.

Se prej pa prosim vas, gospod Gruppenführer, nemške goste in vse moje rojake, da bi se spomnili vseh onih nemških in slovenskih junakov, ki so ramo ob ramo v boju z zahrbtnim sovražnikom darovali svoje življenje za slovenski narod in novo Evropo. Slava njihovemu spominu! (Vsa dvorana se je dvignila ter s klici »Slava jim!« počastila spomin padlih junakov.)

Dragi moji Slovenci in Slovenke! Nekaj več ko pol leta je preteklo po vsekor najpomembnejšem dogodku te največje vojne vseh vojn. Mislim na septembrske dni leta 1943, ko bi naj bi Nemčiji in s

tem vsej Evropi zadan smrtni udarec in svet s tem izročen samovladi svetovnega židovstva.

Savojsko-badogilevski lopovi so že zahrbtno pripravili strup in bodalo za smrtni sunek. Toda nemško vodstvo, nemški narod in njegovi zavezniki, predvsem pa nemški vojak so to nakano gladko onemogočili. In to tako onemogočili, da je ta poteza odpuhnila sovražnikom že naprej raztrobljeno lovorko mladodne predstojee končno zmage in je obenem postala trden temelj uspešnega nadaljevanja boja in naše neomajne vere v zmago protiboljševiške Evrope. Za nas, mali slovenski narod je odločilni poseg nemškega vodstva in vojske na južnoslovenski fronti postal največji: in najzgodnejšega pomena, zakaj pomenil je našo rešitev (Močno odobravanje).

Sedaj pa vprašam vse naše anglofile, ki nihanje v dvomih in strahu, vse tako imenovane demokratične rojake in vse one zaslepljene, ki hočejo gledati v komunizem nekakšno vaseslovanstvo, kaj bi se pa zgodilo z ozemljem, kjer bivamo mi Slovenci, kaj bi se zgodilo z nami, če nemška oborožena sila ne bi bila posega vmes? Tudi ti bojazljivci in dvomljivci, ti trmastiluzionisti ne morejo tajiti, da bi strašno razdejavanje, ki je v eni polovici slovenskega ozemlja že bilo opravljeno, zajelo tudi drugo polovico in bi bili mi kot narod izbrisani.

Demokratski zavezniki, ki poslušajo zapoved Moskve in Zida, so vajeni hitro zatajiti še vse večje narode kot smo mi. Pri tem se kajpada očigledno ne zavedajo, da je tudi njih same židovski boljševizem že napol razjedel in da bodo kmalu postali povsem suženjstva judovsko-internacionalna raja.

Zaslepljenci in špekulanti spadajo pred ljudsko sodišče

Naši modrijani, ki računajo na angloameriško spekulacijo, da se bodo Nemci in Sovjeti do politiki in tako naredili tako imenovan »svobodnim demokracijam« brez boja v vsej Evraziji prostor za njihove kupčije, ali še večji neumnosti, ki mislijo, da bodo Amerika, Sovjetija in Anglija kot trije enakovredni, složni zmagovalci na male narode istčasno iz šestih rok nakopičili grmade dobrot, ne spadajo nič več v norišnico, ampak zaradi javne nevarnosti pred ljudsko sodišče. Tem OR-junakom, ki pridržno zaupajo v božjo Pravičnost in brez najmanjšega socialnega čuta in vsakršne korajže mislijo samo in izključno le nase in uživajo v iluzijah, kako bodo z angloameričani noč za nočjo slavili bankete in bodo deležni vseh plutokratskih užtkov, kličem v spomin Irsko, Islandijo, Severno Afriko, Egipt, Irak, Iran, Sicilijo, Južno Italijo, Baltske države in Indijo in jim od vsega srca želim, da bi osebno — toda zares samo osebno — pa brez našega naroda — imeli čast in zadoščenje vsaj en mesec uživati deljeno ali skupno gospostvo treh židovstvu udanih valesl (Ploskanje in pritrdjevanje).

Naš narod pa naj bi ti norci ali capini po prepričanju in značaju lepo pustili pri

miru in ga nikdar več ne zapeljali v nesrečo.

Slovenci pripadamo že 1500 let evropski družini

Vsi pošteni in pametni Slovenci naj vedno mislijo na to, da naš narod že 1500 let pripada evropski družini narodov in stoodstotno živi, misli in čuti po evropsko. Na uničenju našega naroda imajo boljševiki prav poseben interes, ker naš narod — čeprav majhen — biva na važnem prostoru in je po rasi, po krvi in zaradi svoje pozitivne bitnosti naravni in žilavi sovražnik židovskega razdejavanja. Samo smrtni sovražnik evropske in krščanske kulture pod židovskim vodstvom so mogli s svojimi tako imenovanimi liberalnimi metodami demokratično-parlamentaristične destrukcije naše sicer tako zdravo in žilavo narodno telo pri vrhu že načeti in s strupeno sugestijo ustvariti v njem razpore, prepaide in nevarne iluzije. Kjer pa v narodnem telesu obstojajo takšne razpoke in prepaide, se v njih neizogibno, največkrat neopazno naseli kal satanskega boljševizma in judovskega razkroja z namenom, da bi narod povsem uničili. To prav posebno, če je številčno tako slab, politično tako raztrgan, deloma tudi nazorsko tako napadno vzgojen kakor smo bili mi.

Preprečeni peklenški načrti proti slovenskemu narodu

Tako je bilo 8. septembra preteklega leta tudi pri nas. S plenjenjem, ropom, požiganjem in s smrtjo okrog 50.000 ljudi, ki so bili na listi v Ljubljani in ljubljanski pokrajini, so hoteli združeni boljševiki in laške lutke slovenski narod črtati iz seznama nacionalno zavednih in vernih narodov in ga spremeniti v mednarodno mešanico židovskih sužnjev.

Da je bilo to uničenje in v zadnjem trenutku preprečeno, se moramo zahvaliti samo genialni in odločni potezi Nemčije, ki je odbila zabodljaj v hrbet Evrope in s tem rešila življenje tudi mlademu slovenskemu narodu. Septembrski dnevi 1943 torej niso bili usodne važnosti samo za Evropo, ampak tudi — in to predvsem — za slovenski narod in pomenijo začetek novega časa in novega življenja. Mejniki naše nove dobe so ti usodni dnevi tem bolj, ker je zaradi njih zablazela volja do življenja, notranja sila in zdravje slovenskega naroda. Kljub najobupnejšemu položaju, brez vsakega izgleda na uspeh najboljši sinovi našega naroda niso izgubili poguma, ampak so se zagrizeno branili in vzdržali, dokler ni prišel na pomoč nemški vojak, da so se lahko ramo ob ramo z njim borili naprej (Močno odobravanje).

Slovensko domobranstvo je misilec novega časa

Tako je onj najtežji čas, doba največje požrtvovalnosti naše mladine postal rojstni dan našega Slovenskega domobranstva. Domobranstvo pa je v svoji mladini in v idealih, ki ga navedajo, postal predstavnik naše volje po obrambi, nosilec novega časa in voditelj vsega naroda v boljšo nacionalno bodočnost. (Navdušene ovacije do domobranstvu).

Domobranstvo je naslednik naših hrabrih, starih bojnikov iz prve svetovne vojne in drugih vrlih odsluženih vojakov, ki so bili vedno pripravljeni izpolniti svojo dolžnost in so se tudi sedaj takoj uvrstili za svoje najmlajše tovarše, da bi jim z orožjem in brez njega pomagali uničiti morilsko-boljševiškega sovražnika in vzpostavili red in mir in da bi korakali obenem z njimi v novi čas, ki bo ostal v znamenju časti, dolžnosti in dela in ne v znamenju lakomnosti za denarjem, uživanja željnosti in pokvarenjstva.

Neizpodbitni nauki naše zgodovine

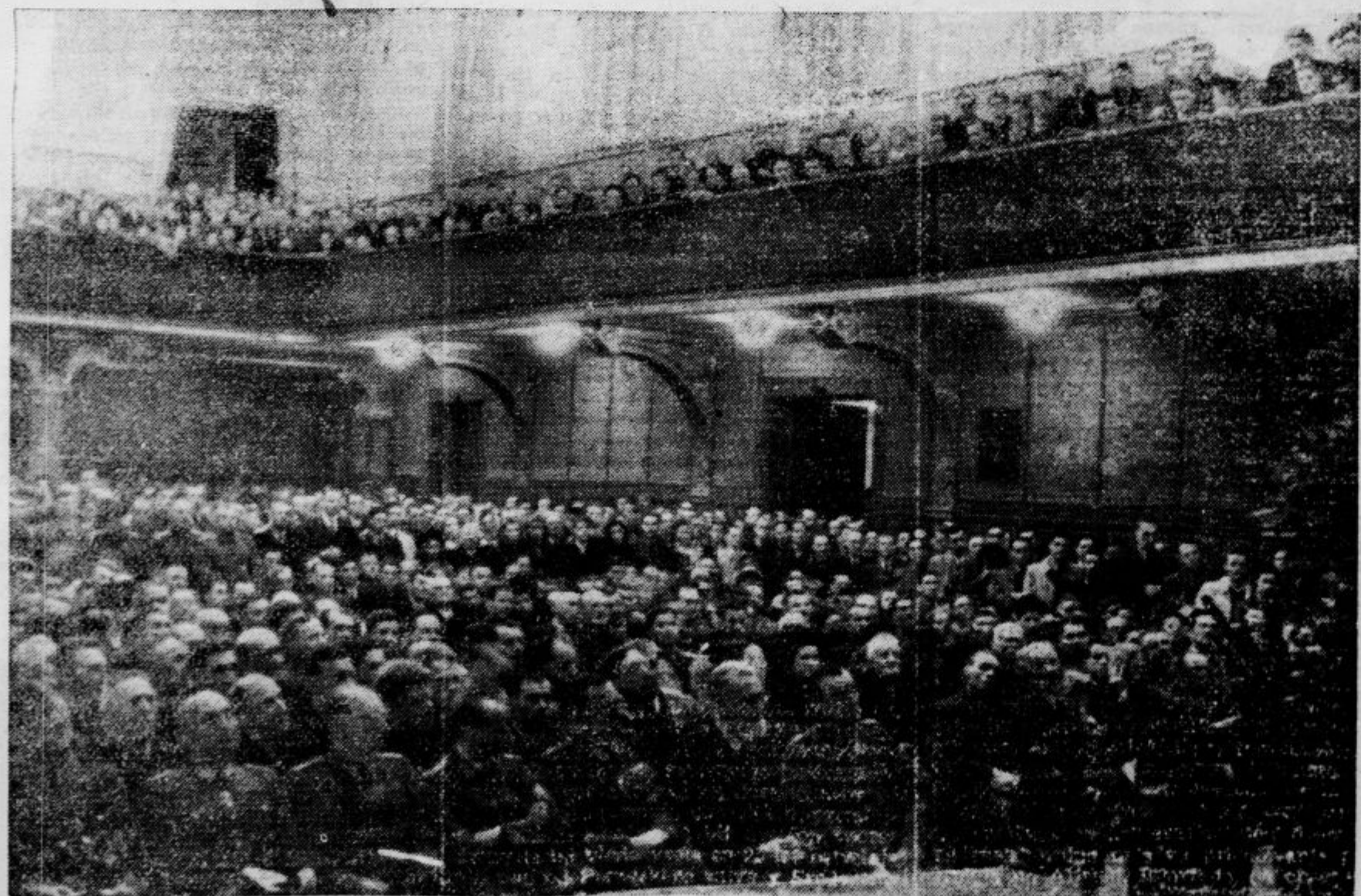
Preden pa govorim o novem času, o novem življenju in naši slovenski bodočnosti, bo prav, če vržemo kratek pogled na stoletja pred začetkom odprte židovske borbe proti ariskemu človeštvu, to je pred začetkom prve svetovne vojne.

Ko smo pred nekakimi 1500 leti prišli v naše kraje kot spremstvo divjih, bojevitih Avarov, smo kajpada tudi sami bili še divjaki. Skoro tisoč let je prešlo, preden smo se zavedli svoje narodnosti, sprejeli kulturo in civilizacijo, izoblikovali svoj narod in zaživelj svoje lastno nacionalno življenje.

Toda sedaj se mi vsiljuje nekaj vprašanj za one politike in politikaste, ki pričakujejo našo rešitev sam Bog vedi odkod: od Sovjetov, od Anglije, od Amerike, od liberalnih demokracij, od boljševizma, od plutokracije — z eno besedo od — židov (Klic: Proč z njimi!)

Vprašujem vse te modrijane: Kako in od kod izhaja naš narod? Kdo je bil naš vzor? Kdo nam je dal zglede in vzorce našega prava? Kdo nas je vodil? Kdo nas je čul? S kom smo delili veselje in žalost? V čigavih vrstah smo se v zgodovini borili? Kako smo oblikovali našo življenje in izročila, ki so nam še danes sveta in draga in ki jih hočemo še dalje in višje razviti in negovati? Kje je ljubek mali zemeljski raj, na katerega smo bili vedno tako ponosni, ker je bil v hramu in na dvo-rišču, v gozdu in na polju tako snažen, tako negovan, tako marljivo obdelan, tako urejen in lep? Kje so ljudje, ki so s svojo sposobnostjo, poštenostjo, marljivostjo, iznajdljivostjo, dobroto, s svojo miroljubnostjo in vero v Boga, pa tudi s svojo vedro-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Der überfüllte Union-Saal zu Beginn der Kundmachung — Prenapolnjena dvorana Un'ona ob pričetku zborovanja — V sredi prve vrste prezident Rupnik in general Roesener

Hudi boji na jugu vzhodnega bojišča

Srditi boji na Krimu — Uspešni nemški protisunki na južnem delu vzhodnega bojišča

Berlin, 17. apr. Odmikalnim pokretom nemških in rumunskih čet na Krimu je sovražnik tudi 15. aprila sledil z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami. V zavarovanje načrtnega poteka operacij so nemški oddelki vedno znova zasedali postojanke, na katerih so prestregli napadajoče boljševiške napadalne kline in se zapletli z njimi v srdite boje, v katerih so jim zadali velike izgube.

Zapadno od Jalta so nemški grenadirji zlo-mili posebno žilav odpor boljševikov ki so skušali odrezati nemške zadnje straže od njihovih zvez z zapadom. Nemci pa si niso iz-vojevali le poti do glavnine, temveč so zapli boljševikom tudi dohode do ostalih svojih zveznih cest.

Nemški lovci so severno od Sevastopolja v nizkem poletu napadli sovjetske oklopniške sile in kolone, uničili po dosedanjih vesteh 18 oklopnikov, 50 tovornih avtomobilov in 6 to-pov ter izločili nadaljnje bojne vozove iz boja. Nad Sevastopolom je prišlo do silovitih letal-skih bojev, v katerih so nemški lovci brez lastnih izgub zbili 36 sovjetskih letal.

Ob splošnem Dnjestrju so poizkušali boljševiki s skoraj neprestanimi napadi v več od-delkih razširiti svoja dosedanja predmestja ter ustvariti nova oporišča na zapadnem bregu reke. Razvili so se zelo zaprte boje, v katerih je sovražniku uspelo, da je z največjimi krvnimi izgubami dobil prav neznatne koščke ozemlja. Bojni letalci so uspešno posegli v boje na zemlji in so med drugim z bombami porušili tudi nek pravkar zgrajeni most preko Dnjestra. Tudi pri Orgejevu niso imeli sovjet-ski sunki nikakega uspeha.

Vzhodno od Stanislavova so vngli grenadirji in oklopniški grenadirji sovražnika iz nekega zelo močno izgrajenega oporišča ter so razširili

svoje predmestje preko zgornjega Dnjestra. Neka druga skupina je zavzela važno višino ter se se bje s sovražnikovim oklopniškim od-delkom. Ob Strypi in vzhodno od nje so na-padle sovjetske čete na več mestih, a so jih Nemci odbili.

Zapadno od Tarnopola prodirajo nemške čete polagoma proti vzhodu in so pridobile novo ozemlje. Medtem se junaška tamopolska posadka uspešno upira ob zapadnem robu mesta neprestanim boljševiškim pehotnim in oklopniškimi napadom.

V srednjem odseku vzhodnega bojišča ni prišlo do nikakih bistvenjših bojev. Na se-veru je sovražnik nadaljeval svoje napade na nemške postojanke južno od Pskova. Dosegel ni nikakega uspeha, imel pa je nad vse velike izgube.

Nemški obrambni uspeh pri Narvi

Berlin, 16. apr. Po očiščanju sovjetskega vpora na bojišču pri Narvi se sedaj lahko cent obseg obrambnega uspeha nemških grenadirjev in vojakov oddelkov SS. Boljševiki so imeli tamkaj na majhnem in le nekaj kvadratnih kilometrov obsegajočem področju nad 2800 bunkerjev in bojnih po-stojank, ki so jih morali Nemci osvojiti v hudih bojih. Pri tem je izgubil sovražnik nad 5000 padlih, 727 ujetnikov, 38 naska-kovalnih topov, 130 navadnih topov, 274 metal granat, 378 streljnic, 1260 avtomat-skih pištol in 50 tovornih avtomobilov in traktorjev. Te številke pa še niso končno-veljavne in se bodo verjetno še povečale. Iz razmeroma majhnega števila ujetnikov in velikga števila mrtvecev se lahko spo-znajo silovitost teh bojev in učinki nem-skega orožja.

Regent Horthy madžarski vojski

Budimpešta, 17. apr. Državni namestnik je izdal v soboto naslednje armadno povelje ma-džarskemu hovenadu:

»Hovenad! Madžarski vojak! Voja se pr-bližuje h koncu ter je dospela v odločujoči odsek predvsem za madžarsko usodo, ker stoji sovražnik tik ob naših mejah. Sedaj je zopet govora o naši neposredni obrambi. Na to naj vsakdo pomisli, ko stopa po stopinjah svojih očetov preko Karpotov in Galicije, kjer se je madžarsko orožje v letih 1914 do 1918 obneslo v tako številnih bitkah. V tem boju ni samo po sebi umevno nobenega umika, temveč le napredovanje!

Pričakujem, da bo vsakdo izpolnil svojo dolžnost in da se boste pokazali vredne svojih junških prednikov.

Neprijetno mi je, ker v teh hudih urah ne morem biti med vami, bom pa posrbel, da se bo tu doma naredilo do skrajnosti vse za tiste, ki so vam najbližji.

Enako kakor v prvi svetovni vojni tudi se-daj nismo sami. Tudi danes se borimo ramo ob ramo z isto nemško armado, ki nam je od leta 1914 do 1918 v častnem zavezništvu stala ob strani in s katero nas tudi v tej vojni veže s krvjo potrjeno prijateljstvo.

Storiti moramo vse, da bomo izšli zmagoviti

Zasedanje tehnične komisije trojne zveze v Tokiju

Tokio, 13. apr. V uradnem stanovanju japonskega min. predsednika generala To-ja je se sestala skupna tehnična komisija držav trojne zveze. Glavna komisija je to-krat pritegnila k zasedanju tudi vojaško komisijo. Zato so bili poleg članov glavne komisije, namreč japonskega zunanjega ministra Sigemasa, nemškega poslanika Stahlerja in odpravnika poslov republikan-sko-fašistične Italije Principinija prisotni tudi mnogi vojaški strokovnjaki. Zaradi ve-likega pomena tega sestanka sta mu osebo-prisostvovala tudi japonski min. pred-sednik general Tojo in mornariški minis-ter admiral Simada. Vsi prisotni so pri me-dsebojni izmenjavi mnenj izrazili svoje na-zore o ukrepih, ki so potrebni, da se bodo skupni vojni napori Japonske, Nemčije, Italije in njihovih zaveznikov zmagovito končali. Posvetovanja so se končala s po-polnim soglasjem naziranj vseh prisotnih.

Italijanska legija SS

Milan, 17. apr. Nedavno ustanovljena ita-lijanska legija SS je objavila v tisku poziv ita-lijanski mladini, naj takoj stopi vanjo. Oklic legije pravi: Italijanska legija SS s. je pos-tavila kot nalogo boji italijanske mladine ob strani junaških nemških čet za čast in rešitev domovine. Italijanska legija SS je sestavljena iz treh brigad, »Patria«, »Italia« in »Vendetta«, in je oborožena, kakor pravi poziv, z naj-modernejšim in najboljšim orožjem.

Atentat na predsednika italijanske akademije

Milan, 17. apr. Agencija Stefani javlja, da je postal predsednik italijanske akademije prof. Giovanni Gentile v soboto žrtev atentata. Atentatorjev, starih mož na kolesih, doslej še niso mogli izslediti. Policija je takoj uvedla obširno preiskavo. Ugotovila je, da so morci čakali nekaj časa v bližini Gentilevega sta-novanja. Gre torej za skrbno pripravljen na-pad, ki so ga zakrivali agenti v tuji službi.

Boj do skrajnosti

Milan, 17. apr. »Regime Fascista« poudarja, da raste v zavesti Italijanov razumevanje za nujnost nadaljevanja vojne do skrajnosti, ker ni mogoča nobena druga rešitev. »Ali bomo dobili to vojno skupno z nemškimi tovariši ali pa bomo za vedno uničeni«, piše Farinacci. »Naša rešitev je možna le v boju in v volji do odpora ter v ponosu, da smo vredni svojih zaveznikov. Te dolžnosti bi morali razumeti predvsem delavci, ki jim sovražnik ne uničuje industrije le za to vojno, temveč tudi zato, da bi iz njih naredil sužnje svojih monopolov.«

Ameriška letala nad Švedsko

Stockholm, 17. apr. Ameriška letala so zno-va kršila švedsko nevtiralnost. Švedsko vojno poveljništvo objavlja, da je v soboto popoldne prišlo do zapada proti švedski obali kakih 50 tujih letal ki so se takoj nato zopet umak-nili. Nastopila je protiletalska obramba. Neko letalo se je zrušilo južnozapadno od Laholmsa in je popolnoma zgorelo. Kakih 50 metrov od njega so našli mrtveca. Iz njegove uniforme sklepajo, da je bilo letalo ameriško.

Kronika

• Posebna znamka za Führerjev rojstni dan. Za letošnji 55. rojstni dan Adolfa Hitlerja je izdal nemški poštni minister posebno znamko po zaslugi Gottfrieda Kleina. Znamka ima vrednost 54 + 96 pf. ter je v prodaji od 14. aprila do 15. junija.

• Admiralski Raeder 50 let vojak. V ne-deljo 16. aprila je minilo 50 let, odkar je stopil v službo nemške vojne mornarice veliki admi-ral Raeder, sedanjí inspektor nemške vojne mornarice, ki si je etekel posebne zasluge pri zasedi Norveške leta 1940.

• S premožem je treba štediti do skrajne-me. S 1. aprilom se je začelo v Nemčiji novo letno razdobje za razdeljevanje ku-riva. Listi poudarjajo ob tej priliki, da je treba v dobi od 1. aprila 1944 do 31. marca 1945 skrajno štediti s premožem, ki je po-treben v prvi vrsti nemški oboroževalni in-dustriji. Zlasti je treba štediti s kurivom kupovali in jeseni, da bo ostalo vsaj nekaj kuriva za zimo.

• Nova reja malih živali ni dovoljena. — Nemški minister za prehrano je izdal od-redbo, ki na novo ureja gojitve malih ži-vali. Uredba se obrača v prvi vrsti proti ti-stim rejcem, ki goje gos, race, purane in zajce ter ne prilejajo sami nobene krme za te živali. Osebe, ki same pridelujejo krmla-va, seveda lahko še nadalje redijo male ži-vali, toda samo v primeru, če so jih redile že lansko leto. Na novo pa je reja malih ži-vali v Nemčiji popolnoma prepovedana.

Iz Ljubljane

u— Novi grobovi. Po hudem trpljenju je preminul g. Danilo Močnik, sin-e-dine šolskega nadzorika Petra Močnika. Za njim žalujejo starši, sestra in drugo sorod-stvo. Pogreb pokojnika bo v torek ob 14.30 iz kapelice sv. Jožefa na žalah na pokopališ-če k Sv. Križu. — V častitljivi starosti 90 let je v Logatcu umrla vdova po no-tarju in poslanca ga. Alojzija Ivan-čičeva, roj. Schlegl. K večnemu počitku bodo ravnko spremili v torek na pokopališ-če v Logatcu. — Na Jesenicah je na veliki petek umrla g. Matilda Kuharič-eva, roj. Lukež. Smrt jo je pobrala v 42. letu starosti po dolgem, vdanu prenašanem trpljenju. Pokopali so jo na pokopališču na Jesenicah. Za pokojno žalujejo sopro-g Boris ter rodbine Lukeževa, Lombarjeva in Klemenčičeva. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, njihovim svojcem pa iz-rekamo naše iskreno sožalje.

u— Smrt uleglega Dolenca. V visoki starosti 84 let je umrl g. Ignacij Kovač iz šent Janža na Dolenjskem. Pokojnik je bil v rojstnem kraju in daleč naokrog znan kot kremenit značaj, srčno dober človek in prijeten družabnik. Neumorno je delo-val na karitativnem področju in prejel za svoje človekoljubno delo vrsto priznanj. V domači fari je bil nad 40 let cerkovnik. Zapustil je sina Pavla in tri hčere. Naj mu bo lahka zemljica daleč od rodnega kraja, ki ga je tolikanj ljubil! Rojaki bodo ravnju ohranili svetel spomin. Svojcem izre-kamo iskreno sožalje. Maša zadušnica se bo brala v četrtek 20. aprila ob 7 v fran-ciškanski cerkvi.

u— Srečanje »Abrahama«. V krogu svoje družine obhaja danes 50letnik rojstva obče postopov g. Metod Paternost-trgovski zastopnik iz Rožne doline. Jubilat, ki je znan v javnosti kot izvrsten družabnik, je doma s Krasa in je že v zgodnji mladosti deloval v raznih narodnih društvih. Posbe-no je znan kot odlični odskri igralec, režiser in lutkar, kar je zlasti izpeljal na Viču. Kot 20-leten mladinec je se udeležil prve svetovne vojne, prišel v rusko ujetništvo, prebrod-il širne poljane skozi Sibirijo in se preko Vladivostka srečno vrnil v domovino, kjer se je takoj posvetil narodnemu delu. Po vojni je služboval nekaj časa v Trzinu, kjer si je izbral tudi svojo življenjsko družico po. Vido iz zna-ne Rojinove družine. Leta 1927, se je preselil na Vič, kjer srečno živi v krogu svoje dobre ženice in dveh hčerk. Metodu Paternostu želimo ob njegovem življenjskem jubileju še mnogo srečnih in zdravih let!

u— Dne 4. maja 1819 je Beethoven posve-til ljubljanski Filharmonični družbi rokopi-svoje pomladanske »Pastoralne« simfonije. To za Ljubljano tako znamenito delo »ma na spo-redu veliki radijski orkester na svojem osmem simfoničnem koncertu. Drugi del koncerta od-tvarja Čajkovskega fantazija »Romeo in Ju-lija«, skladba velikega obsega, vsa prežeta od nežnega hrepenja in nebrzdanih strasti. Kon-cert zaključuje Lisztova simfonična pesnitev »Mazepa«, ki z živahnim polemom slika legendarnega hetmana Mazepo ječo v smrti in apo-teozno junaka. Ta bogati spored pod vodstvom dirigenta D. M. Šijanec se nam bo nudi v po-nedeljek 24. t. m. ob 19. v Unioni. Prodaja-ja vstopnice se bo začela v sredo 19. t. m. v Matični knjižarni.

u— Socialno-pomožna akcija Vrhovnega komisarja se je preselila iz Puccinjeve ulice 9 na sedanji naslov: Bleiweisova cesta 13/I. desno (nasproti vladne palače) in uraduje za stranke od 8. do 12.

u— Bavdkova Helena, ki je o njej toliko lepega in zanimivega povedala v nedeljskem »Jutru« gospa Lamutova, je kot »Ulčarjeva Lemka« omenjena tudi v »Šoli v pred-mestju«. Ta knjiga, ki jo nekateri licemeri ne priporočajo mladini, žanje splošen uspeh in vesteransko priznanje. Toliko lepega in re-sničnega o Ljubljani še ni povedal noben pisatelj.

u— Reševalec zlogovni. V zlogovnici št. 16 v »Slovenskem narodu« z dne 17. aprila vstavi v seznam besed: 6 močvirna ptica.

u— FARMICOT pastile za desinfekcijo ust in grla dobite v vsaki lekarni.

Velik uspeh ge. Gjüngjenac

V nedeljo je gostoval v »Traviat« ga Zlata Gjüngjenac. Umetnica je dovolj priljubljena v našem mestu, da bi bilo treba še posebej poudarjati njen sloves in pomen njenega gostovanja v vlogi Violet-te, v kateri je ohranila pri nas še do danes neizpodbitno prvenstvo. V občudovanju njene umetniške osebnosti je treba vpisati v kroniko naše operne glasbe, da je njen nedeljski nastop pokazal ne samo nezmanj-šano priljubljenost ge. Gjüngjenace, mar-več tudi — kar je važnejše — nezmanjša-ne kvalitete njene igrice in njenega petja. Umetnica je bila v kar najboljši formi, igralski živa, krasno življena ne le v zunanjo vsebino vloge, marveč tudi v rahle odtone njene čustvene vsebine, v radost in bolesti Violetine duše. A tudi v pev-skem pogledu je vedno znova presenečala in očarala, dokazujoč, da je njen krasni, toplo barvani, v vseh legah še vedno odlično zveneč glas ohranil svojo priznano moč in lepoto. Njena pojava, prikupen, su-

gestivno učinkovit nastop izžareva v vseh situacijah, kakor jih ustvarja čustveno tako bogato razčlenjena vloga, toplo sim-patijo in učinkuje z neposredno silo na gledalce, prav kakor potegne za seboj tu-dj ostale soliste. Tako je bila nedeljska »Traviata« v celoti zelo dobra, za naše razmere na kar reprezentativni višini. Z go Gjüngjenac sta bila deležna posebne pozornosti in hvalečnega aplavza zlasti Janko in Čuden. Osljčna gostja je pre-jela več šopkov. Aplavdirana pa je bila večkrat tudi pri odprtem odru, kakor jo je občinstvo navdušeno pozdravilo ta-koj, ko se je prvič dvignil zastor. Odlično uspelo predstavo je muzikalno vodil dir-igent Žebre. Kar ob sebi se ume, da je bila predstava razprodana.

Vežna vrata stanovanjskih hiš morajo biti prvih 10 minut po alarmu, bodisi podnevi, bodisi ponoči, odprta. Nato se lahko zapro in zaklenejo.

Z Gorenjskega

Več mleka za otroke. Vodja koroških kmetov Huber je izdal na koroške kmeto-valce poziv, v katerem apelira zlasti na posestnike goveje živine, naj oddajajo več mleka nego doslej. Mleko je potrebno v prvi vrsti za otroke. V Nemčiji velja pra-vilo, naj odrasle osebe ne dobivajo nobena-ga mleka, zlasti je prepovedano kuma-mlade pujske z mlekom, in to razvado po kmetih je treba popolnoma odpraviti.

Prometna neizgoda. 21letna servitka Karolina Rauchova iz Celovca se je peljala iz mesta s kolesom proti Št. Vidu ob Glini. Na-sproti ji je pridiral kulesar, ki jo je podrl na tla, pri čemer si je pretresla močgane ter do-bila poškodbe na glavi. Prepeljali so jo v celovško bolnišnico.

Iz Trsta

Protiletalska obrambna obveznost. Pre-fekt tržaške pokrajne je uveljal za prebi-valstvo Trsta, Milj in Tržica protiletalsko obrambo dolžnost, ki je obvezna za ose-be obeh spolov. Izvzeti so oni, ki še niso dopolnili 18. leta, oziroma ki so že pre-koračili 60. leto starosti. Razen tega so oproščene te obveznosti one osebe, ki so pritegnjene k drugim službam ali ki vi-sijo uradne dolžnosti v javnem interesu, končne osebe, ki imajo od pristojnega sa-nitetnega častnika zdravniško spravevalo z izkazom zdravstvene neprimernosti. Predvsem so meščani obvezani izpolnjevati dol-žnosti, ki jih že imajo osebe v službi pro-tiletalske zaščite (člani Rdečega križa, ga-silstva, protiletalske brambit. i.). Obvez-nost sodelovanja pri protiletalski zaščiti predvideva tudi redno poskanje zadevnih tacev.

Pričetek operne sezone v Rossetijevem gledališču. Dne 27. aprila bo odprta na pobudo vodstva Verdijevega gledališča nova operna sezona v Rossetijevem gledališču. Uporizorili bodo med drugim »Me-fistofela« (Boito), nadalje Puccinjevo »Tosca«, Rossinijevo »Seviljskega briv-ca«, Verdijevega »Trubadurja« in Bellini-jevo »Normo«.

»Pojoči Trsta« na odru. Znan tržaški režiser Angel Cecchelli pripravlja nov spored, ki ga bodo izvajali na odru Filo-drammatica pod geslom in naslovom »Po-joči Trsta. Sodelovali bodo tudi plesalke tržaškega baleta.

Smrtna kosa. Dne 14. aprila so umrli med drugim v Trstu 46letni Ludvik Cer-nič, 77letni Jožef Plahuta, 26letni Bruno Ljubčić, 21letni Renato Piston, 67letna Al-bertina Sanček, 70letni Jožef Pregelj in 61letni Jožef Donda.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu brivec Amedej Coltoiri in gospodinja Ama-lia Petrič, kmetovalec Florijan Uličič in gospodinja Jolanda Sabadin.

V Bosketu je gorelo. Dvakrat zapore-da se je vnelo grmičevje v Bosketu. Ob 19.20 so odbrali tržaški gasilci proti Bo-sketu, kjer se je vnelo grmičevje na površini 2.500 kv. metrov. Gašenje je trajalo nad eno uro. Čim so se gasilci vrnili, pa so morali nazaj na gašenje, ker se je na novo vnelo grmičevje na površini 500 kv. me-trov. Škoda na srečo ni velika.

Vsak dan neizgode. Tramvajski voz pro-ge 1. je trčil na Cavourjevem Korzu v avtokar. Na srečo ni bilo človeških žrtev, pač pa sta obe vozili precej poškodovani. 77letna gospodinja Gizele Pelarin iz Julij-ske ulice 12 si je pri padcu zlomila desno nogo. 50letni Nikolaj Pena iz Buj si je po-razil med delom v mizarški delavnici des-nico. 48letno gospodnjo Marijo Dario iz ulice Revolteila 5, je ogrizel popadajiv pes po levi nogi. 33letni Anton Valenčič je srečal neprijetne ljudi, ki so ga na-bunkali in poškodovali, 43letni rudar Ivan Rismond je se med delom potolkel po le-vem kolenu in desnici. Med voz in železo je prišel v obratu »Ilva« 24letni delavec A. Balsano, ki je obelzjal z zlomljeno levo ključnico. 12letni Edvard Malan, doma iz Opčin, si je pri padcu poškodoval glavo in roke. Ponesrečenci so zdravijo v tržaški bolnišnici.

Iz Gorice

Prijava prostih prostorov. V smislu za-davne odredbe goriskega prefekta so dol-žni vsi lastniki hiš na področju goriske ob-čine prijaviti gorški občini v petih dneh vse proste prostore (stanovanjske, trgovinske, skladiščne itd.), nadalje vse stanovanjske prostore s pohištvo, ki niso trenutno za-seдени, končno vse stanovanjske prostore z nad dvema sobama, v katerih biva samo po ena oseba.

Duhovniška imenovanja v gorški nadškofiji. Za župnika-dekana v Idriji je ime-novan dosedanjí ledinski župnik Ivan Za-gar. — Artur Zaletel, ki je oskrboval ko-mensko župnijo, je bil imenovan za vikarja-župnikovega namestnika, Edvard Ferjan za viharja-župnikovega namestnika v Koj-skem, Friderik Filej za namestnika župni-ka-dekana v Devinu. Ivan Res za vikarja-župnikovega namestnika v Podgori; Franc Srebrnič za vikarja v Rihemberku; Srečko Rejc za vikarja na Ledniah; Oto Panzera za vikarja za vikarja-župnikovega namestni-ka na Kalu pri Kanalu; Vinko Stante za devinskega prodekanja; Ivan Drašek za prodekanja v Komnu; Vladimir Komanc za prvega kaplana v Tolminu.

Nadškofovo pastirsko pismo. — Gorški nadškof msgr Margotti je izdal pastirsko

pismo na duhovščino in vernike goriske nadškofije. V njem polaga na srce, da se verniki v čim večjem številu udeležujejo letošnjih majniških pobožnosti, ki bodo po vseh župnih cerkvah goriske nadškofije. Priporoča novo molitev, ki jo je odobril beneški patriarh.

Razpisana župnija. Goriški nadškofijski vestnik objavlja razpis župnije sv. Andreja v Moraru, ki je prost, ker se ji je odpo-vedal dosedanjí župnik Morsut. »Rošnje« je vložiti do sobote 22. aprila.

Pojav tifusa. V nekem goriskem pred-mestju se je pojavil tifus. Ker obstoja ne-varnost, da se bolezzen razširi tudi po mest-nem središču, opozarja goriska zdravstve-na oblast na nujno potrebno pozornost pre-bivalstva v borbi proti nevarnim bolezen-skim bacilom.

Kmetova neizgoda v Kojškem. Pri delu se je ponesrečil kmetovalec in vinograd-nik Anton Ferič iz Kojškega v Brdih. Ima ranjeno levico. Zatekel se je v gorško bolnišnico.

Roparja sta ji iztrgala ročno torbico s 40.000 lirami. Nепrijeten doživljaj je imela oni večer ga. Albin Bandelj, ki vodi go-stilino »Dornberge« v ulici N. Saura. Okoli 21. ure se je bližala Bandeljeva skupno s svojim 15letnim sinom Elijem svojemu sta-novanju, ko sta se pojavila pred njima dva moška z naperjenimi samokresoma. Zahte-va sta od Bandeljeve, da jima izroči ročno torbico, kar je v strahu tudi storila. V ročni torbici so bili razni zlati predmeti, na-dalje veržica, dve uri, par uhanov, broša, pokojniška knjižica, 200 lir gotovine in razni osebni dokumenti. Skupna vrednost ukradenih stvari je 40.000 lir.

Gospodarstvo

Občni zbor Zveze slovenskih zadrug

Ljubljana, 17. aprila. V dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani je bila danes dopoldne 36. redna letna skupščina Zveze slovenskih zadrug. Skup-sčino je otvoril predsednik upravnega o-l-bora dr. Josip Zalesek. V svojem nago-voru je poudarjal, da je bilo delovanje za-drug v minulemu letu sicer omejeno, da pa so zadruge poslovale, kolikor je bilo v danih razmerah možno. K tiskanemu po-ročilu je podal potrebna pojasnila ravnatel-j g. Fran Trček. Zveza je stare obvez-nosti naložila postopno likvidirati in sta-vila zadrugam v Ljubljanski pokrajini na razpolago nadaljnjih 20% starih naložb. Lani so k Zvezi pristopile štiri novostau-novljene zadruge in sicer Mleko trg, nabav-no-prodajna zadruga trgovcev z mlekom in mlečnimi izdelki v Ljubljani, Gospoda-ska zadruga mizarjskih mojstrov v Ljub-ljani, Kmetna zadruga advokatov in jav-nih notarjev v Ljubljani ter Nabavljaina in prodajna zadruga tekstilne stroje v Ljub-ljani. S tem se je število volanjenih zadrug povečalo na 144. Zvezno poslovanje se je jani sklenilo in je zlasti delovanje produk-tivnih zadrug zastalo. V nasprotju s prejš-njo vojno se pojavlja pomankanje gotovine, ki se neprijetno občuti spričo sedanjih visokih cen, ki zahtevajo vedno več gotovine. Zavod za združništvo je omejil svoje poslo-vanje in sklenil rešajo, ker ni treba več pla-čevati italijanskih ekspertov. Uradniki zve-ze, ki so bili dodeljeni zavodu, so se vrnili, vendar se naprej upravljajo revizije in in-tervenijske posle v imenu zavoda in v smi-slu veljavnih predpisov.

Odnosi z zadrugami onstran meje so ostali nespremenjeni. Udeležbo zveze pri Tovarni za dušik je uspelo likvidirati z za-dovoljvimi izkupitki, ki je omogočil zvezi zaključiti bilanco s profitom. Račun izgube in dobička izkazuje 870.000 lir ob-rezanih dohodkov, poleg denosa hiše v višini 33.700 lir in poslovnih dohodkov v višini 33.500 lir. Izdatki za obresti so znašali 569.300 lir, upravnih stroškov 390.200 lir, iz-datki za davčine in popravilo hiše 23.900 lir in odpisi inventarja in hiše 10.200 lir, tako da znaša čisti prebitok 3.200 lir.

Skupna bilanca vsota znaša 214 milio-na lir, od tega oplače med aktivami na kreditu v tekočem računu 9.1 milijona lir, (stari 5.4, novi 3.7 lir). Znesek gotovine in blagajniških zapisov je znašal ob koncu leta 1.33 milijona lir. Zadrugi dom in zemljišča predstavljajo bilanco vrednost 323.000 lir. Na strani pasiv znašajo poslovni deleži 139.000 lir, in rezervni skladi pa 188.000 lir, vloge v tekočem računu pa 10.3 milijona lir (stare vloge 5.5, nove 4.8). Zadrugi po-možni sklad znaša 202.000 lir, pokojniški sklad pa 623.000 lir. Tudi zaključne račune je pojasnil ravnatelj g. Fran Trček.

V imenu nadzorstva je poročal predsednik nadzorstvenega odbora g. Ivan Kocjančič, ki je predlagal, da se upravi podeli razrešnica in da se polovica čistega prebitka pripiše splošnemu rezervnemu skladu, druga polovi-ca pa pokojniškemu skladu nameščenecv, kar je skupščina soglasno sprejela. Ravnatelj g. Trček je nato pojasnil še proračun za tekoče leto, poudarjajoč, da bodo izdatki predvidoma kriti z dohodki.

Skupščina je pri nadomestnih volitvah izvolila kot člane upravnega odbora Antona Medena, predsednika posojilnice v Cerklju, Antona Šmalca, predsednika posojilnice v Ribnici, in Viktorja Zoreta, predsednika Produktivne zadruga mizarjev v Ljubljani. Kot namestniki so bili izvoljeni Josip Reissner, predsednik Hramljinega in posojil-nega konzorcija, France Seunig, funkcionar novinarskih zadrug, in Karl Urbančič, funk-cionar zadrug poštne službenice.

V nadzorstveni odbor sta bila izvoljena Andrej Sežan, predsednik Učiteljske kre-ditne zadruga in Jakob Špicar, funkcionar Kreditne zadruga zasebnih nameščenecv. Kot namestnika sta bila izvoljena Viktor Markič, funkcionar Hramljinega in posojil-nega konzorcija, in Anton Avšič, pred-sednik Strojne zadruga v Smartnem ob Savi.

Ob zaključku se je predsednik zahvalil za udeležbo in z bodrilno besedo pozval za-stopnike zadrug, naj vztrajajo na svojih mestih in naj se živo udeležujejo, saj ima združništvo še veliko bodočnosti.

Zapustil naju je nenadomestil-vi mož in atek, gospod

Zdešar Peter

Brezje, 13. aprila 1944.

ZORA in MARKO ZDESAR

NAŠA POT V NOVO BODOČNOST

(Nadaljevanje govora prezidenta Rupnika s 1. strani)

stjo, s svojo pesmijo in s svojo ljubeznijo do narave in do lepote naš opevani slovenski raj negovali in mu priložili tak sloves? Če bi naša tak imenovani narodni voditelji samo s trohico vesti hoteli grebsti po zgodovinskih dejstvih, bi morali na stavljene vprašanja odgovoriti takole:

Tisočletno sožitje z Nemčijo

Božja Previdnost nas je — brzokone oze naše volje — poslala kot divje, nekultivirane, čeprav nadarjene trume sem, v ta sicer skopi, toda zavidana vredni lepi prostorček v sredi Evrope, da bi mogli postati evropski narod. Naša zemlja okviri najgloblje zajeto Sredozemskega morja v evropsko celino in leži ob najkrajši poti vseh srednjeevropskih narodov k temu morju, ki mu daje svojo oznako zibelka evropske kulture. Ves ustvarjalni blagoslov iz nemškega srca naše celine, ki se je razlival proti jugu in vse strane kulturne dobrine, ki so v obratni smeri prodirale od juga proti severu, so šle po tej najkrajši poti preko naše domovine, skozi naš mali narod in so tako tudi nam pustile delež svojih kulturnih pridobitev. Le tako se je mogla naša pralastina pomnožiti z dobrinami sosedov in ustvariti naše lastno, oziroma slovenski in širši evropski domovini odgovarjajoče življenje in izoblikovati svoj narod. Ta narod pa ni pognal svojih korenin neločljivo globoko samo v svojo lastno zemljo. Pognal jih je tudi v sosedni svet. Prav tako je pa neizbežno močnejše korenine svojih velikih sosedov moral trpeti tudi v svojem svetu, ker so mu vračale sad, da ni širil in odmrli. (Močno pritrdjevanje).

Najmočnejše korenine so nas vezale z nemškim Rajhom, s katerim smo v različnih državopravnih sestavih in oblikah živel skupno življenje enajst stoletij in pri tem navzile vsem neizogibnim jezkovnim sporom nismo propadli. Nasprotno! Pred šestindvajsetimi leti smo mogli kot najkulturnejši, čeprav najmanjši člen, pa povsem izdani narod stopiti v jugoslovansko državo.

Pogubno delo Židovsko-masonske čaršije in strankarskih politikov

Potem pa smo kot najkulturnejši in najbolj urejeni, čeprav številčno najmanjši izmed treh jugoslovanskih narodov morali iz svojega podrejenega položaja brez moči gledati, kako je naš narod in našo državo politično-kulturno-ekonomsko čaršija s svojimi liberalno-demokratskimi in parlamentarnimi-strankarskimi sieparijami in lopovščinami pod varstvom protievropskih temnih sil. Da, brez moči smo morali celo gledati, kako je načeljena naša evropske korenine, da bi jih uničila in nas končno naredila za zaslepieno topovsko hrano v vojni židovstva proti arijskemu človeštvu, proti krščanski Evropi!

Kje so bili takrat mnogi naši politiki in strankarji? Takrat bi se mnogokaj lahko rešilo! Toda niso imeli — časa! Morali so pač ovijsati svoje strankarske ali celo osebne zadeve v dobiček in kariere! V resnici za narod, za njegovo blaginjo in za njegovo bodočnost so se pa figo brigali! Trindvajset let ti čaršiji zapisani kvarili narod med našim zdravim narodom niso bili zmorni, da bi pokazali Jugoslaviji trdno, odločno evropsko smer, kar bi pač bila njihova vrhovna slovenska, jugoslovanska in evropska dolžnost!

Evropska politika kralja Aleksandra

Ti malopridneži tudi takrat niso storili ničesar, ko so židje dali ubiti edinega resnično velikega Jugoslavana in Evropejca, kralja Aleksandra, ker se je drznil kreniti po poti, ki je bila za Slovence, Hrvate in Srbe edino hođa evropska pot in ni hotel priznati boljševizma v Rusiji. (Klici: Slava mu!)

Po smrti tega junaka, ki je bila gotov predznak zatonja Jugoslavije, se je en del teh tako imenovanih zastopnikov naroda s kožo in kostmi vred zatrlj svetovnemu židovstvu ali njihovim kakor koli spretno zakritim eksponentom.

Grozni rezultat Simovičevega puča

Tako tudi ni bilo nič čudnega, da se je v nas razgrizel boljševizem in besedolomni razbil zadnji priložnost za rešitev države in njenih treh narodov. Tu mislim pakt s protikomunističnimi silami, dogovor, ki nam je pod najmočnejšim jamstvom sveta nudil vse, kar bi si pač vsak drug narod na svetu med največje vojne vseh časov mogel samo želeči. Nasprotno! Puč kupljivega, napihnjemo-prevzetnega generala Simoviča je bil tudi v Ljubljani sprejet z odobravalnim tuljenjem. Zakaj to? Smo mar s tem prihranili Jugoslaviji kaj vojnih žrtev? Le pogledajmo sedaj malo s trezrimi očmi po svoji ozi domovini, pa bomo — če seveda nismo blazni ali satanško zaslepijeni — videli grozni rezultat te peklenske, v tujini pripravljene igre, ki nas je stala toliko dragocenih življenj, toliko povsem nepotrebnih žrtev, ki jih nikdar več ne bo mogoče nadomestiti. Je takrat, ko je bila dvignjena zapora plaže, ki so ga naložili tuji židovski-boljševiški šouvarji s pomočjo domačih političnih pokvarjencev in v kariere zaslanjenih generalov, je moralo biti vsakomur, ki je hotel pametno misliti, jasno, da smo blazni, da se smejemo in tulimo od veselja, kadar že letimo v prepad. (Viharno odobravanje).

Strankarski politiki so se razkrinkali in onemogočili

Vsi pa vemo tudi, kaj je del naših politikov in njihovega priveska počel po katastrofi. Oni, ki so si toliko časa — žal, vse predolgo — povsem in izključno lastili vodstvo naroda in se bahali delati »odgovorne« zanj, se po tem trenutku niso prav nič več brigali za blaginjo »svoje« naroda, ampak so ga pustili na cedilu kot nepotrebno nadlego, ki jim v danih prilikah okupacije pač ne more več koristiti. Ti tako zelo »odgovorni« voditelji in politiki, ki so na lepem prepuščili svoj narod povsem neodgovornim pustolovcem mednarodnega terorističnega kova ali pa so se dali celo sami zvoditi po komunistični in badogiljanski igri ter se pustili vpreči v OF-arski zločinski voz. (Klici: Proč z njimi!) V najboljšem primeru so pa vsaj kot žalostno-slavna OR na najrazličnejše načine spekulirali in kombinirali na vse strani in čakali zmage tega ali onega

svojega sanjanega zaveznika, da tako za božjo voljo ne bi bili kaj oškodovani v svoji osebni bodočnosti. Če pa je bilo njihovo osebno spekuliranje in zamotano računanje koristno ali škodljivo narodu, so se prekleto malo brigali (Klici: Proč z njimi!) in strankarstvu in strankarjem).

Vse to vemo! Sedaj ta del politikov hvala Bogu poznamo za vse čase. Tudi trpeti, sebi in komunističnim nasilnikom prepuščeni narod je to grenko spoznal. Videli smo jih in sedaj poznamo njihovo »veliko skrb, ljubezen in odgovornost« za blaginjo naroda. Poznamo te njihove velike moralne kvafifikacije, ki jih delajo mogoče odlične trgovske spekulante in kvečjemu še blaginje in v vođe kilikarskih gostilniških omizij, nikakor jim pa ne dajajo več izkaznice za vodstvo naroda, ki so ga v nesrečo pripeljali, pa ga v nesrečo pustili in zapustili. Če je nekdo spoznal strašno nevarnost, katero so te politične lutke pripravile zapuščenemu narodu, in je temu spoznanju odgovarjajoče skušal storiti vse — pa prav vse — da bi gorje, ki so ga ti ljudje s svojim politikantskim žongliranjem priklicali nad narod, vsaj zmanjšal, je bilo treba ploskati v imenu židovskega, protislovenskega boljševizma nanj naperjenemu atentatu, ga z vsemi trobili proglašati za izdajalca, ali pa ga v paničnem strahu računarjev vsaj najbolj nizkoto sumničiti ne vem zaradi česar vse! Da, vse to se je dogajalo! Le resnice v strahu za svojo osebno bodočo profit niso mogli, ali celo ne hoteli spoznati! Narod pa je položaj in prilike presodil, zavzel pravilno stališče in dal tudi pravilno oceno. In to mi je v ponos in zadoščenje, zakaj narod je bil in je tisti, ki sem mu prej ko slej želel pomagati, ker mu je treba pomagati! (Navdušene ovacije prezidentu Rupniku.)

Pomoč Nemčije in njenega Führerja

Če pa kdo hoče pametno misliti, mu spričo vsega dogajanja začniti let mora biti v hipu jasno, da načrtno pripravljenih šestdesetih letih ne bi takšno položajo ne bi preprečili noben teh politikov in nobena politična stranka. Nasprotno! Reševanje tega problema v imenu kakšne stranke bi nesrečo lahko še povečalo. Vsi pametni in pošteni Slovenci morajo spoznati, da samo s svojimi politično razbitimi, zaradi sebičnih stremiljenj nekaterih zaupanja nevednih voditeljev načetimi silami komunistične kuge, ki se je spričo vsega tega že tako globoko zajela v narodno telo, ne bi mogli iztebiti. Ob tem spoznanju mora vsak Slovenec, ki mu je korist naroda v resnici na skrb, hvaliti Boga za pomoč, ki nam jo je nudil vodja Veliknemškega Rajha, ko nas je s svojo vojsko zavaroval pred komunističnim revolucionarnim besnenjem, ki je že bilo na pohodu na vse slovensko ozemlje, in s tem vse slovenski narod potegnil tik iznad prepada. (Močno ploskanje in odobravanje).

Od tega trenutka se pa zopet tudi zavedamo in se bomo tudi vsak dan bolj zave-

Lepšo bodočnost si moramo sami zaslužiti

Prehajajoč na našo bodočnost moram takoj in predvsem poudariti, da usoda posameznikom prav tako kot celim narodom le izjemoma kaj daruje. Modro in pravilno pravilo božje Previdnosti! Je, da je trajno srečo, blaginjo, zadovoljstvo in napredek mogoče doseči le s častnim in pridnim delom, z vztrajnostjo, pametjo, pogumom in — kjer je potrebno — tudi z odločno borbo.

Tudi mi moramo napeti vse sile, da — prvič — v tem velikem in težkem času zadržimo in — drugič — da si potem priborimo in izoblikujemo trajen nacionalni obstoj, pravičen družabni red, napredek in blagostanje v družbi pomirjenih in zblizanih evropskih narodov. (Živahno odobravanje).

Predvsem moramo neustrašeno odpreti oči pred resnico, pravilno presoditi okoliščnosti, na podlagi te presoje — če treba — brezobzirno potlačiti vse čustvene sanjarije in računati samo v mejah naših resničnih zmoglosti.

Če seštejemo vse, ki jih računamo za Slovence, dobimo tako nekako okrog pol drugega milijona duš.

Brezvestno varanje z »enakopravnostjo«

Po količinski smo torej zelo majhen, tako rekoč najmanjši narod v Evropi. Pri velikih odločitvah, ki se ne tijejo izključno naših notranjih, domačih zadev, pridemo v poštev le svojem majhnemu številu odgovarjajoče. Brezvestno varanje z »enakopravnostjo« in »samoodločitvijo«, kar so si izmislili v sebične, propagandne namene, je scasoma na dovolj oprjemljivih dokazih pač moral spoznati že tudi največji omejenec in lahkovernež. Pa je še nekaj prepadetnih gospodov politikov, ki tega dejstva ne marajo priznati, dasi sami v laž mogoče več ne verjamejo. Kot klopi se držijo te tako imenovane, v resnici pa samo zlagane enakopravnosti samo zato, da bi lahkoverni narod lahko še naprej varali za koristi svojega korita. Prav posebej velja to za naše vročeglave anglofile, ki se namreč na živih primerih iz naše najbližje okolice niso mogli spoznati resnice in slovo verjamejo bedastim lažem londonskega odajnika v rokah židovskega plačanca Harrisona (Klici: Fuji!), ki je kot ataše angleškega poslanstva v Beogradu bil že iz Jugoslavije izgnan zaradi boljševiškega hujkanja. Preko tega radija torej si poleg drugih smešnih bedastosti, ki jih že dejstva v sami Ljubljani in najbližji okolici dan za dnem postavljajo na laž, pustijo peti: čenčaste pravilice o večni blaženosti, če za boljševiške interese zavajajo slovenski naroditi v blazno smrt. Poleg tega pa je angleški imperij sam že v agoniji in angleški narod v največjem strahu pred bodočnostjo. Roosevelt in Stalin namreč ne marata slišati ničesar o angleški enakopravnosti. Da bi Angleži — če bi sploh še kaj imeli govoriti — z nami še buje ravnali ko ravnajo Sovjeti in Amerikanci z njimi, ni dvoma. To zamikajo samo še

Zatemnitev
velja od 13. aprila 1944 dalje
od 21. do 5. ure

dalj tistih korenin, ki so se v skupno korist skozi enajst stoletij prepletale z nemškimi. Zidom ni uspelo, da bi povsem pretrgali te vezi, ki sta jih ustvarila Bog in narava. Njihovi angleški, ameriški in sovjetski odposlanci so nas pač samo in izključno v svojo lastno korist in v našo, sedaj že dovolj izpričano nesrečo naščuvali proti Nemčiji in proti protiboljševiški usmerjeni Evropi. Potem pa so se izmuznili, nas zapustili in od daleč opazovali, kako se mi za njihove koristi pobijamo in si sami uničujemo narodno premoženje, da bi tako bili čim manj upravičeni in sposobni kdaj od koga zahtevati poravnanje odprtega računa. (Viharno klici: Proč z njimi!).

Pod varstvom Nemčije

Toda sedaj je še čas, da se vsak Slovenec na podlagi povsem jasnih dejstev zav svojih dolžnosti in se po toliki bedi ojunaci in znajde.

Šest in dvajset let slepote, nenaravno postavljeni kitajski zid med našim prostorno, duhovno, gospodarsko, kulturno, zgodovinsko naravnim sosedstvom in prišepetavano trganje teh vezi bi kmalu plačali z našim popolnim poginom. Če pa hočemo obstati in živeti še kdaj kot upoštevani, samobiten narod, moramo — kakor so to že storili drugi zdravi narodi, ki se borijo ob strani Nemčije — najzhitja, kamor nas je postavila božja Previdnost, da bi izpolnili svojo naravno nalogo. (Navdušeno odobravanje in klici: Hočemo!)

Pol leta stojimo pod nemškim varstvom. Mislim, da je vsak Slovenec, ki je še zmnožen trezno in pošteno misliti, spoznal, da nam Nemčija hoče pomagati in nam tudi izdatno pomaga nazaj k pravemu slovenstvu, če le sami hočemo. (Klici: Hočemo!) Kljub neizmernim naporom in žrtvam, ki jih mora nemški narod doprinesati za svojo obrambo in obrambo vseh evropskih narodov pred boljševiškim navalom, skrbi tudi za košček zemlje, kjer bivamo mi, doprinaša tudi tu žrtve in preliva kri, daje dobrine in delo in je pripravljen, prijeti nas pod roko in nam pomagati naprej, če le sami hočemo. Zato pa popolnoma upravičeno zahteva od nas, da se iz lastne volje in po svojih zmoglosti odkrito in pošteno vržemo na delo in gremo v boj za nas same in s tem za novo ureditev ter srečnejšo bodočnost evropskih narodov, med katere se s polno pravico štejemo. (Močno odobravanje).

Mislím, da ni nkomur, ki res hoče svojemu narodu hraniti sile in mu prihraniti popolni propast in razkroj zaradi boljševiškega zahrbtnega napada pretežno razbrati korist, ki za nas iz takšnega ravnanja izhaja za sedanjost in bodočnost, — če je seveda še zmogel z malo globlji premišljanjem premagati nekotrstna šovinišča čustva in namesto nase vsaj malo misliti na težko tepeni, trpeti in izmučeni slovenski narod. Potem tudi za obsojbe in sumničenja ne bo našel razlogov! (Ploskanje).

Svoje številčno šibkost moramo nadomestiti s kvalitativno silo

Naši kvantitativni slabosti torej mora priskrbeti na pomoč naša kvalitativna sila. To kvalitativno moč brez dvoma imamo in tudi ni tako mačkastost. Predstavljajo jo naši kmetje, naši delavci in predvsem naša zdrava mladina. To moramo pustiti zopet v osprej. Zato pa je treba očistiti z nje vse svetovnonazorsko, politično in nemoralno nesnago, ki se je nabrala na nas tekotom minulega četrta stoletja — Toda o tem pozneje.

Kajpada me bodo sedaj vsi vprašali: kako si zamišljaš rešitev življenjskega vprašanja malega slovenskega naroda?

Povedati je to mogoče silno enostavno: izvesti pa je to v danih prilikah na moč težavno. Zakaj za ohranitev in povzdigo našega naroda je potreben napor vsakega posameznega Slovenca prav tako kot celote. Če bi zmagali židovski boljševiki, bi bila častna smrt nas vseh še vedno boljja kot večno boljševiško suženjstvo, ki bi porazu sledilo. (Močno odobravanje).

Če pa zmagava Evropa, ki se pod vodstvom Nemčije bori proti komunizmu, bomo mogli tudi mi Slovenci kot najmanjši narod zavzeti svoj odgovarjajoči prostor in si pridobiti vse možnosti za ohranitev in preost, neoviran razvoj našega naroda. Seveda le, če bomo že sedaj odvrgli vse že prej omenjeno nesnago in pristopili k pozitivnemu sočelovanju z graditeljem nove Evrope.

Če se torej hočemo ohraniti in bodeti slovenskim rodovom zavarovati: boljše življenje, moramo iz tega razloga tudi toti zmagi protiboljševiške Evrope pod vodstvom Nemčije in v njo verovati. Moramo pa za to Evropo tudi nastopiti, z njo sodelovati in se tudi po svojih močeh zano boriti. (Ploskanje).

Korist narodne skupnosti je prva!
Da se kvalitativno dvignemo na čim višjo možno stopnjo in se uveljavimo kot čvrst, pošten in trezen misleč narod, moramo iti predvsem vase in si učvrstiti prepričanje, da je discipliniranost naroda — podlaga njegovi vzgoji za najvišje pozitivne uspehe. Pri polnem priznanju pravice do notranje svobode vsakega posameznika se mora vendarle vsak Slovenec zavedati tega, da ima njegova zunanja, osebna svoboda v besedah, pisanju in dejanjih tam svoje meje, kjer bi mogla škodovati ali vsaj obremenjevati pravice in blaginjo sosedarstva ali celo vsega naroda. Politčna svoboda posameznika ali stanov mora biti uravnaša izključno na blaginjo vsega naroda. (Viharno pritrjevanje).

Zakaj ta blaginja bo potem zopet postala blagostanje stanov prav tako kot posameznikov. Ob popolnem moralnem in materialnem priznanju naporov vrhliših in marljivih posameznikov ali uspešnejših in bolj zaslužnih stanov, kakor tudi ob

polnem upoštevanju njihovih potreb mora vendar biti pri vseh odločitvah korist narodne skupnosti najmerodajnejša in najodločilnejša. (Navdušeno odobravanje).

Slovinci si luksuza strankarske politike ne moremo več privoščiti

Strankarsko-politično razcepljenost in stanovske spore mora sedaj in za vselej narod sam in odgovorno vodstvo z vsemi sredstvi zatreti. Kot majhen narod si luksuza strankarske politike ne moremo več privoščiti. (Dolgotrajno viharno odobravanje).

Vsi danes vemo, da je ta politika lomila narodove sile, razbijala našo disciplino, povzročala nered, pripravljala plodna tla boljševizmu in nas privedla na rob grobe. Zato opozarjam vse one, ki še danes poskušajo z raznimi ilegalnimi sredstvi povzdigniti stranke ali za posebne namene določene skupnice! (Klici: Proč z njimi!)

Ti zmešani, bolešni ali zločinski škodljivci so se med zdravo večino našega naroda sicer že zdavnaj osmešili. Toda, če hočemo nadaljevati, naj si nekaj zapomnijo! Dokler bom v teh najtežjih časih na svojem sedanjem mestu, globoko se zavedajoč silne odgovornosti, ki sem jo dolžen svojemu narodu, izpolnjevati svoje težke dolžnosti samo in izključno v korist slovenskega naroda, bom brezobzirno zasledoval in onemogočal vse klike, društva, nezdrave častihlepneze in egoiste, posebno pa vse intrigante, ki delajo proti narodni skupnosti in enotnosti in tako proti koristim naroda ali celo delujejo na račun Evrope sovražnih temnih sil. Samo enotnost ter najstrožja disciplina duha, mišljenja in čustev na današnji poti more naš narod rešiti in mu koristiti. Vsako drugačno mišljenje in ravnanje, ki bi navzile jasnim spoznanjem iz daljne in najbližje preteklosti razdvajalo naše sile, pomeni zločin, ki mora biti pravično kaznovan. (Močno odobravanje).

Vsak Slovenec mora zvesto opravljati svoje delo

Vsak posamezni Slovenec bo moral zastaviti svojo voljo, da bo v svojem poklicu kolikor mogoče zvesto opravljal svoje delo. To velja za kmeta in delavca, rokodelca in industrijalca, duhovnika in vojska, trgovca in obrtnika, umetnika in

Z novimi ljudmi v novo bodočnost!

Tudi mi Slovenci se moramo držati smeri, ki so jo sprejeli že mnogi večji narodi. Saj vendar tudi mi hočemo dati našemu življenju in naši bodočnosti v šjo vsebino in postaviti lepše cilje. Z novimi ljudmi hočemo ustvariti novo bodočnost! Z novimi Slovenci novo Slovensko! To je dnevna zapoved našega Domobranstva. To je moj svetel, veliki cilj! (Dolgotrajne navdušene ovacije).

Po tej novi poti bomo šli odločno naprej! In to navzle vsem oviram, ki jih bomo pri tem morali odstraniti. Kljub vsem bolečinam in žrtvam, ki jih bomo še morali prestati in doprinesiti. Naključij vsem reakcijam in krizam, ki bi mogle omajati našo vero v zmago Evrope in njene prevlečne stvari.

Naša prva in najnujnejša naloga, ki jo na tej poti moramo opraviti, je, očistiti mesto in deželo vseh vrst komunističnih zločincev ter vzpostaviti in ohraniti red, ki je temelj vsemu tvornemu ustvarjanju. Ramo ob ramu z nemškim vojakom je naše Domobranstvo že na tem, da bo to nalogo dobro opravilo. Saj smo priče uspehom, ki so vsak dan večji in lepši tako na organizatorskem, kot na bojnem polju. Mi vsi pa se moramo s srcem in dušo in vso možno pomočjo postaviti za te hrabre borce in jim tako lažati njihove težke naloge. (Navdušeno vzklikanje Domobranstva).

Komunistična kuga mora biti z vsemi sredstvi iztebljena, ker nam vsem grozi s smrtjo in suženjstvom, ki sledi razbičenemu narodu tik za petami. Oni, ki mislijo, da jim bo to kakor koli prihranjeno, se bridko motijo. Tudi oni pristaši in simpatizerji OF, ki niso partiji, bi bili vsi likvidirani. Najsrbskomejši in najbolj pokvarjenjasko bi bilo, če bi se začeli pasivno ob strani in se pustili terorizirati in klati kot ovce ali pa se pustili žrtvovati kot židovska topovska hrana. Saj v tem je ravno vsa taktika mednarodnega komunizma, da hče do jedra prokomunistični, nacionalno zavesti, marljivosti, poštenosti in pobožnosti slovenski narod na najpodlejšji in najnevarnejši način odpraviti. Z vsemi sredstvi nas boljševistični spletkarji znajo razdvajati, razbijati in nas hujskati drugega proti drugemu ter proti vsem pozitivnim silam Evrope, prav posebno pa proti Nemčiji.

Tola prav tako moram povzdigniti svoj glas v pohvalo »skrivincev«, ki navezani sami nase, brez vsake pomoči, ne da bi zapadli medsebojnemu pričenjanju, ki je naša dolga napaka, pritiskajo na tolovaže in njihove brloge. To so naši najbolj zdravi, najhrabrejši in tudi na mučeniško smrt pripravljivi rojaki, ki si jih moramo vzeti za zgled.

Naš kmet in delavec

Drugo nujno nalogo predstavlja naše poljedelstvo. Naš kmet tvori večino slovenskega naroda. Kmet nam varuje in neguje zemljo, kmet nas obnavlja, on nam dovaja vedno znova sveže, zdrave krvi. Kmet nas brani, nas brani. Brez našega kmeta tudi nas ne bi bilo. Kmet je torej ploga naša bitnost, našega življenja, naše narodnosti: v preteklosti, sedanjosti in bodočnosti. Tri leta smo ga puščali na cedilu, ko je med dvema ognjena zvesto, žilavo in v Boga zaupajoče vztrajal pod zločinstvi mednarodnih tolovažev in laških strahopetcev prenašal trpljenje, poboje in požige in ni zapustil svoje vroče ljubljene zemljice, ki je domovina vseh nas. Sedaj pa zopet odhajajo odobavot polja, negovat gozdi in vinogradi, oskrbovati živino in si znova graditi dom. Na ta težak posel odhajajo prazni rok in oropan, toda z modram, v Boga zaupajočim srcem. Opravi pa ga bo dobro, kakor ga je še vedno dobro opravil, če mu je kdaj nesreča ali vojna pobrala sadove njegovega stoletnega truda. Tokrat pa zahteva hvaležnost, dolžnost in dolg vseh ostalih stanov, da kmetu z vsemi možnimi sredstvi pomagajo. Zakaj če bo on vzdržal strašno preizkušnjo današnjega trdega časa, jo bomo prestali mi vsi! (Navdušeno dolgotrajno vzklikanje kmetov).

Naša tretja naloga je, pomagati našim delavcem. Odtegniti jih je treba varljivim zapejvanjem židovskega marksizma in 22.

uradnika, učitelja in učenca. Prav tako bo moral vsak stan usmeriti vse svoje stremiljenje v to, da bo kot stanovska skupnost doprinesel najboljši delež narodni skupnosti. Da, ves narod bo uvidno pomagal v potrebah posameznega rojaka prav tako kot v potrebah stanov in bo dajal tudi priznanja častnim naporom. Zato pa ga bomo privabili do strnjene, upoštevanje narodne skupnosti, ki se bo s svojim razumom, discipliniranostjo, redom, delom in socialno pravičnostjo, kakor tudi s svojim socialnim mirom v družbi evropskih narodov uveljavila in nadomestila svojo številčno slabost.

Težka in velika je naloga, ki jo moramo skupno izvršiti. Toda, ker jo je mogoče izvršiti, jo rešiti moramo, če hočemo doseči naš narodni preporod, socialni mir in upoštevanje mestq v družbi evropskih narodov.

Zgled narodno-socialistične revolucije

Pot k temu nam zopet kaže nemški narod, prvi narod naše celine, ki je oblikoval in nosilcelja svetovne kulture. Njegovi narodni socializem prenaša največje napore in premaguje največje težave. In čeprav narodni socializem ni nikakšno izvozno blago in — čisto razumljivo — ne sme biti nobenemu drugemu narodu vsiljen, je vendarle zaradi silnih uspehov, splošnega reda in zglede discipline nemškega naroda vsem drugim narodom pravi kažipot, kaj lahko zdrav, pravilno voden narod doseže tudi v dobi židovskega zarotniškega besnenja. Židovske lovakiščine in prevare in je tudi edno uspešno sredstvo, ki se stavi na pot židovsko-boljševiški svetovni nadvladi. (Ogorčeni vzkliki proti židovstvu).

Jeza in besnenje svetovnega židovstva je najboljši dokaz za pravičnost in tvorno silo nemške narodnosocialistične revolucije. Samo ta revolucija je preprečila zavratni pokol nežidovskega človeštva in ga prisilila, da je poslalo v cenenj narode, ki so po boljševizmu in plutokraciji že zasluženi židovstvu. V tej borbi gre v resnici za vse. Gre za zmago dobrega ali zla. In ker pravični Bog je, bo — čeprav po najhujši preizkušnji — naklonil zmago onim, ki so sposobni in vredni dati človeštvu novo, v šjo, svetlejšo, Bogu dopadljivo, satanu in njegovemu zlatu sovražno vsebino.

Manj oškodovani naj pomagajo bolj oškodovanim

Naše prav posebno zanimanje in nas vseh izdatno moralno in materialno pomoč pa potrebuje trenutno predvsem socialno skrbstvo in obnova. Organizacija, ki naj v ta namen obeže vsa sredstva in sile, je v teku. Kot Zimska pomoč, oziroma — da kot Socialna pomoč je v mnuhli štiri mesece dokazala že prav omejene vredne uspehe. Bilo pa bi zgrešeno, če bi ta vprašanja prepuščili samo za to namenjenim organizacijam. Samo po iniciativi in nesebični pomoči vseh nam oškodovanih bolj oškodovanim, pa bodisi finančno, materialno ali s pomočjo delovnih sil bo mogoče težke ruševine in razbitine zopet popraviti. Pri tem bodo meili vsi Slovenci priklonosti pokazati, kakšno imajo srce in razumevanje za nujno in tako potrebno narodno skupnost.

Nadalje naloge obstojajo v organizaciji vseh drugih stanov. Tudi ti bodo v novo narodno skupnost vključeni; tako, da bodo vsa dosežanja nasprotna izgnila.

Manj oškodovani naj pomagajo bolj oškodovanim

Naše prav posebno zanimanje in nas vseh izdatno moralno in materialno pomoč pa potrebuje trenutno predvsem socialno skrbstvo in obnova. Organizacija, ki naj v ta namen obeže vsa sredstva in sile, je v teku. Kot Zimska pomoč, oziroma — da kot Socialna pomoč je v mnuhli štiri mesece dokazala že prav omejene vredne uspehe. Bilo pa bi zgrešeno, če bi ta vprašanja prepuščili samo za to namenjenim organizacijam. Samo po iniciativi in nesebični pomoči vseh nam oškodovanih bolj oškodovanim, pa bodisi finančno, materialno ali s pomočjo delovnih sil bo mogoče težke ruševine in razbitine zopet popraviti. Pri tem bodo meili vsi Slovenci priklonosti pokazati, kakšno imajo srce in razumevanje za nujno in tako potrebno narodno skupnost.

Delovna služba bo dala naši mladini priložnost, da si bo v službi naroda pridobila oceno discipliniranosti marljivosti in poštenosti rojakov ter na žrtve pripravljene, pravih tovarišev. S tem bodo narejeni tudi mostovi za zblizanje in prijateljstvo med vsemi doslej ločenimi sloji in razredi, da bomo tako ustvarili pravo, resnično narodno skupnost (Odobravanje).

Slovenska mladina

Z vso ljubeznijo, z vso skrbjo in z vsemi silami pa se bomo morali vsi posvetiti naši mladini. Da bomo tu dosegli največ in najboljšo, kar bo za nasloško našo bodočnost potrebno, bomo delali vestno in napravili vse, da jo bomo še v domači hiši napolnili na pravo pot in postavili temelje, ki naj zagotovo tesni in duševni vzpon naših bodočih rodov. Za to zelo važno delo pa je potrebno še nekaj časa, zaradi česar danes tudi še ne morem tega vprašanja boljše obravnavati.

V iskreni povezanosti s svojo izbrano, življenja željno mladino, stremem k vsemu, kar je vzvišenega, koprnečo k Luci, Plemenitosti, Lepoti, Pravici in Božanstvenosti, bo ves naš narod zajelo gibanje, ki nas bo vodilo naproti blagoslovljeni, trajni dobi plodonosnega dela, resnične zadovoljnosti, neprestanega napredka in prave svobode slovenskega naroda v na novo urejeni, pomirjeni in mir ohranjajoči ter vedno znova ustvarjajoči Evropi.

Govoru prezidenta Rupnika so vnovič sledile dolgotrajne viharne ovacije, ki se niso polegale, dokler g. prezident z odličnimi nemškimi predstavniki in svojim spremstvom ni zapustil dvorane. Ovacije so se razile potem še na ulice, kjer so množice navdušeno pozdravljale priljubljenega prezidenta, zborovali se v dvorani pa so stojali zapeti »Hej Slovenci« in se nato začeli razhajati, utrjeni v svojem prepričanju, da so na pravi poti, in v svoji volji, slediti po tej poti prezidentu Rupniku v varno in srečno bodočnost Slovencev.

Učiteljska in profesorska predavanja

Na željo večine upraviteljev ljudskih šol bodo od srede 19. aprila dalje predavanja za ljudskošolsko učiteljsko ob 18. uri (ob šestih popoldne) in ne več ob 17. V ostalem je red predavanja nespremenjen.

Za ge. profesor

